

Дар'я СУБОТА,

студентка бакалаврату
 ННІ професійної освіти та технологій,
 Національний університет
 «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (м. Чернігів)
 subotadasa27@gmail.com

Євгеній САМОТКАН,

студент бакалаврату
 ННІ професійної освіти та технологій,
 Національний університет
 «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (м. Чернігів)
 zhtnya_samotkan@ukr.net

Лариса МЕХ,

кандидат економічних наук, доцент,
 доцент кафедри економіки і управління,
 Національний університет
 «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (м. Чернігів)
 mehlalisa@gmail.com

ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Актуальність. Інноваційний розвиток економіки України вимагає формування нової економічної еліти – підприємців, здатних до інновацій. Ключовим фактором у цьому процесі є економічна освіта. Адже формування сучасної економічної людини, здатної до інновацій та підприємництва, неможливе без високого рівня економічної культури та свідомості, які забезпечуються якісною освітою.

Мета роботи – дослідити місце і роль економічної освіти в інноваційному розвитку країни.

Виклад основного матеріалу. Головна парадигма сучасної економічної освіти полягає у розумінні того, що розвиток економіки значною мірою зумовлений характером життєдіяльності людини, її світоглядом, соціальною активністю. За матеріальними аспектами економіки, такими як виробництво, розподіл, обмін та споживання, стоять складні відносини між людьми. Ці відносини визначають, як ресурси розподіляються, як створюються блага та як люди взаємодіють у економічній сфері [5].

Головними компонентами економічної освіти слугують зміст та організаційно-освітні технології забезпечення якості підготовки фахівців, які мають свої особливості у таких складових економічної освіти як: загальноекономічної та професійно-економічної.

Загальноекономічна освіта охоплює комплекс соціально-економічних знань, умінь і навичок, які необхідні особистості для розвитку економічної культури, свідомості. Особливості змісту професійно-економічної освіти обумовлюються вимогами до її кінцевого результату – формування гармонійної, різнобічно розвиненої особистості, для якої професійні знання, уміння, навички і їх постійне оновлення становлять основу самореалізації в економічній сфері суспільства [1].

Економічна освіта, орієнтована на підготовку економістів, має на меті забезпечити студентів не лише теоретичними знаннями, але й практичними навичками, необхідними для успішної роботи в економічній сфері. Це досягається шляхом поєднання фундаментальної економічної підготовки з вивченням спеціалізованих дисциплін, що відповідають вимогам конкретної спеціальності. Проходячи всі етапи

професійного навчання, студенти отримують ґрунтовні економічні знання, які дозволяють їм стати компетентними фахівцями, здатними аналізувати ринкові ситуації, приймати обґрунтовані рішення та успішно працювати в умовах конкуренції.

В умовах глобалізації та швидкого розвитку інформаційних технологій українська освіта має відігравати ключову роль у формуванні молоді, здатної не лише до професійної діяльності, але й до активної участі у суспільному житті. Це вимагає створення освітнього середовища, яке б сприяло не лише засвоєнню економічних знань, але й розвитку критичного мислення, моральних цінностей та громадянської відповідальності [2].

У дослідженні (Radulescu, Fedajev, Sinisi, Popescu, Iacob, 2018) підкреслено роль вищої освіти в забезпеченні економічного розвитку таких країн ЄС, як Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина, Болгарія та Румунія. Результати регресійного аналізу впливу вищої освіти на показники економічної конкурентоспроможності та ВВП на душу населення показали сильну кореляцію змінної вищої освіти з іншими змінними. Це дозволило авторам дійти висновку про те, що вища освіта не тільки підвищує економічну конкурентоспроможність країни, але і сприяє зростанню ВВП [3].

Отже, теоретичні й емпіричні дослідження загалом дають можливість стверджувати про позитивний вплив рівня освіти людей на економічне зростання при врахуванні інших чинників (у тому числі загального рівня розвитку країни).

Можна стверджувати, що освіта яка відповідає вимогам ринку праці та потребам суспільства, відіграє роль могутнього адаптивного потенціалу який трансформує суспільство до сучасних соціоекономічних реалій, що стає найважливішою умовою успішного і стійкого суспільного розвитку [4].

Висновки. Таким чином, в епоху глобальних змін, особливо для країн, що переживають трансформацію, якісна економічна освіта – як загальна, так і професійна – стає вирішальним фактором для забезпечення інноваційного розвитку та успішної інтеграції у світову економіку. Це зумовлює необхідність адаптації економічної освіти до сучасних потреб, шляхом диверсифікації та урізноманітнення форм, методів та організаційних форм надання освітніх послуг. Щоб українське суспільство досягло економічного процвітання, необхідно, щоб освітня спільнота розробила ефективні стратегії та методи, які б сприяли формуванню у молодих людей високого рівня економічної грамотності, підприємницького мислення та відповідальності. Однак, не можна ігнорувати той факт, що економічні процеси, які відбуваються в країні, відіграють важливу роль у економічній соціалізації молоді та формуванні її підприємницьких здібностей.

Список використаних джерел

1. Дутка Г. Сучасний стан та перспективи розвитку економічної освіти в Україні. *Zeszyty Naukowe PWSZ w Plocku. Nauki Ekonomiczne*. 2017. Том 25(8). С. 125-141.
2. Звіт Всесвітнього економічного форуму, опублікований 16 травня 2022 року. Каталізатор освіти 4.0: інвестування в майбутнє навчання для відновлення, орієнтованого на людину. URL: <https://www.weforum.org/publications/catalysingeducation-4-0-investing-in-the-future-of-learning-for-a-human-centric-recovery/>. (дата звернення: 15.03.2025).
3. Чекіна В., Воргач О. Вплив витрат на освіту на економічне зростання: емпірична оцінка. *Економіка промисловості*. 2020. № 3 (91). С. 96-122.
4. Яненко Г. Роль освіти і науки для економічного росту і розвитку суспільства. *Економіка та держава*. 2015. № 7. С. 6-9.
5. Oleksenko R. Position and role of modern economic education as the main megatrend of innovative development of Ukraine. *Філософія освіти*. № 2 (79). 2019. С. 169-180.